

„Ob uri in dnevu“, „Skeptikova povest“, „Snežno dete“, „Povest o solzah“, „V kresni noči“ imajo več ali manj čudovit, nenaraven konec po načinu davnih romantikov, ki pa duhu našega časa manj ugaja. Krasna je pa spet in čudovita v svoji preprostosti pesnica: „Mati“. Iz kratkih, gladko zvenceh verzov in milih besed odseva vsa divja bol matere, ki plače nad bolnim otrokom.

Najmanj mi ugaja zadnja pesnitev: „Zlato“. Ne rečem, da bi mi misel ne bila všeč in verzi so krepki in plastični — slog Lermontova. Toda preveč je raztegnjeno in nejasno. Sicer se pa tudi Gregorčiču in Prešernu niso vse pesnitve enako posrečile.

Naši časi niso naklonjeni poeziji. Pa tudi razna razočaranja, ki smo jih doživeli, so povzročila, da ne sprejemamo več poezije z nekdanjim mladeniškim navdušenjem. Postali smo skeptični v tem oziru in

DON CEREBOTANI,
iznajditelj brezžičnega žepnega brzojava

nezaupljivi. Mnogokrat je to zdravo in dobro in ta skepsa in nezaupljivost občinstva je dala slovstvu večkrat že dobre usluge. Toda v našem slučaju moramo odložiti to nezaupljivost in sprejeti našega pesnika s toplim srcem. Naj nikogar ne ostraši skromna zunanost, ampak prične naj čitati, in kolikor bolj bo čital, toliko bolj se bo prepričal, da ima v rokah resnične bisere poezije.

Vojeslav Molè: **Ko so cvele rože**. Kleinmayr & Bamberg. Str. 135. Pesnik sam je opisal svoje pesmi, da so čaša, v kateri kipi vino njegovega življenja in v kateri vre in kipi opojna sladkost hrepenenja in v zlatih sanj. V njej dehti skrivnost vriskajočih ur, čas cvetja, petja in rožnega brstenja in čas, ko grozd dozoreva v bregu in je svet poln solca in blestenja. V njej spi žar ustnic, ki so vzbleslele kot škrlatna roža na vrtu mladih dni in čar dveh lilij, ki so ga objele v spanju in mu zasejale v dušo sanje o brazdah, katere poljublja jesen. In to čašo je dvignil njej, Eli.

S tem uvodom je dobro označil zbirko po obliki in vsebini.

Čaša, kipečega vina je njegova poezija. Čaša, ki se nagne in izpije, naredi prijeten občutek, omami nekoliko glavo, potem pa takoj izginejo njeni sledovi. To je vriskajoča pesem favnov, nimf in bakhantinj v mesečni noči. Drzne metafore se kopičijo v smelem poletu. V vsej mogočni narodi ne najde pesnik dovolj primer tega, kar hoče povedati. Kopiči in kopiči naj-smelejše primere, zbira od vseh strani najsilnejše izraze, a slednjič je pri koncu in čitatelj obstane in pre-mišljuje, kaj mu je pisatelj hotel povedati. V pester venec povezane drzne metafore, to je najsilnejša in najlepša stran Moletovih poezij.

Včasih so primere, dasiravno silne in nenavadne, vendar tako jasne in blizu stoječe, da se vežejo v resnici v krasen šopek, n. pr. v pesmici „Makovo polje“:

Polje, polje, kakor kralj v škrlatu
se mi zdiš;
kot junak, ki pal je v svojem zlatu,
krvaviš.
Kot da da'ja v ognju je vzplamtela,
mak žari;
kot da večnost je izkravela srčno
kri.

Včasih so pa tudi tako nakopičene, da utrudijo čitatelja in narede pesem težko razumljivo. Z metaforami prenapolnjeni verzi so, kakor potica, ki je preveč nabasana z raznimi sladkarijami. Kosček ali dva gresta, potem se pa ustavi.

Zunanja oblika Moletovih poezij je jako raznovrstna in izbrana. Od stare safiške kitice, pa do najbolj rafiniranih modernih verzov so najraznovrstnejše oblike zastopane. V slovenskem slovstvu še nimamo pesnika, ki bi rabil tako raznovrstnost metrov. Zbirka bo imela tudi ta pedagoški pomen, da bo v njej učitelj stilistike lahko našel za svoje učence v lepi obliki sestavljene vzorce raznih metrov. Safiška strofa se mu je ravnotako posrečila, kakor elegijski verz ali tercina. Vendar je morda ena najprikupljivejših pesmica „Slovo“, ki ima popolnoma preprosto obliko in nima one množice drznih metafor. Zveni skoraj, kot kakšna narodna pesem:

Pozvanja zvon, iz sna budi,
zvonjenje gre čez mesto,
jaz grem na daljno cesto,
kalé smejoče se oči,
devojka ti!

Tako se križajo poti,
tako narazen grejo,
tako radosti mrejo,
ko v srcu tiha bol vzbrsti,
devojka ti!

Samo ljubezni konca ni
in bolj kot kdaj je sveta
in bolj se v venec spleta,
ki vse življenje venča mi,
devojka ti!

Pozvanja zvon, budi, budi,
v daljine grem, v tujine —
ljubezen moja mine,
ko v grobu srce mi zaspi,
devojka ti!

Starogrška mitologija, srednjeveška viteška poezija in upodablajoče umetnosti so vpletene v Moletove poezije. Nekatere pesmice delajo vtisk, kakor da bi